

תאריך עדכון: 08/07/19

דיני ויחסי עבודה

93-405-03

עו"ד אייל ברגר

סוג הקורס: הרצאה

היקף שעות: 2 ש"ש

מסטר: שנתי

שנת לימודים: תש"פ

דואר אלקטרוני: י"מסר

שעות-קבלה: בתיאום מראש

אתר הקורס באינטרנט: באמצעות מערכת "למידה" (Moodle).
* הסבר יינתן בתחילת הקורס!

א. מטרת הקורס

להקנות לסטודנטים שאינם בעלי השכלה משפטית קודמת, כלים וידע בסיסי בהבנת מושגי היסוד וסוגיות שונות של משפט העבודה ויחסי העבודה בישראל. במסגרת הקורס נעמוד על העקרונות התיאורטיים במשפט העבודה ובחינת יישומם הלכה למעשה במציאות היום – יומית.

ב. תוכן הקורס:

מבוא למשפט, מקורות משפט העבודה, מערכת בתי הדין לעבודה, יחסי עובד – מעביד (מבחנים לזיהוי וקיום יחסי עובד ומעביד), חוזה העבודה האישי, חוקי המגן, חובות העובד והמעביד, סיום יחסי העבודה, חופש העיסוק וסודות מסחריים, שוויון הזדמנויות בעבודה ואיסור האפליה, משפט העבודה הקיבוצי (חופש ההתארגנות המקצועית, ארגוני עובדים ומעבידים), משפט העבודה הפלילי.

מהלך השיעורים: הרצאה פרונטלית בשיתוף קהל הסטודנטים, כאשר כל שיעור מלווה במצגת רלוונטית.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

פסיקה – חובה (כפי שיפורט בהמשך)

מבוא למשפט הישראלי (שיעורים 1-2)

1. בג"צ 2283/02 סולודקין נ' עיריית בית שמש, פ"ד נח(5) 5
2. א' רובינשטיין וב' מדינה המשפט החוקתי של מדינת ישראל (מהדורה שישית, תשס"ה), בעמ' 92-126, פרק 4 בכלל ועמ' 250-258 בפרט.

תולדות משפט העבודה (שיעור מס' 3)

1. אמנה בין לאומית בדבר זכויות כלכליות, חברתיות ותרבותיות, משנת 1996.
2. הצהרת ארגון העבודה הבין לאומי בעניין עקרונות וזכויות יסוד.

מבנה מערכת בתי המשפט (שיעור מס' 4)

מערכת בתי הדין לעבודה – סמכויות ומבנה (שיעור מס' 5-6)

1. בן ישראל, ר'. תפקידו ומקומו של בית הדין לעבודה במערכת המשפט הישראלית, הפרקליט (ספר היובל), 431-442.
 2. בג"צ 7029/95 ההסתדרות הכללית נ' ביה"ד הארצי לעבודה, פ"ד נא(2) 63.
 3. בג"צ 1214/97 חלמיש נ' ביה"ד הארצי לעבודה, פ"ד נג(2) 647.
 4. בג"צ 525/84 נביל חטיב נ' ביה"ד הארצי לעבודה פ"ד מ(1) 673.
 5. בג"צ 3134/93 י.א.ד אלקטרוניקה בעמוד נ' שרת העבודה, פ"ד מח(1) 296.
- יחסי עבודה – עובד – מעביד – מבחנים – מיהו עובד – המשתתף החופשי – בעלי מעמד אחר - חברות כח אדם – מיהו מעביד. (שיעור מס' 7-10)**

1. דנג"צ 4601/95 סרוסי חי יוסף נ' ביה"ד הארצי לעבודה ואח', פ"ד נב(4) 817.
2. בג"צ 6194/97 נקש נ' ביה"ד הארצי לעבודה, פ"ד מג(5) 433.
3. דב"ע נב/ 3-142 אל הרינאת נ' כפר רות, עבודה ארצי, כרך כה(2) 263.
4. ע"ע 300274/96 שאול צדקא נ' מדינת ישראל, גל"צ, פד"ע דן 625.
5. בג"צ 5163/93 שמואל מור נ' ביה"ד הארצי לעבודה ואח', פ"ד נ(4) 628.

ארגוני עובדים וארגוני מעבידים (שיעור מס' 11-12)

1. דב"ע נה/ 4-30 עמית- מרכז השלטון המקומי, פד"ע כט 61.
2. דב"ע נב 31-4 ארגון המורים – מרכז ישיבות בני עקיבא, פד"ע כד 470.

שביתות והשבתות (שיעור מס' 13-14)

1. בג"צ 556/76 אלקו בע"מ נ' ביה"ד הארצי לעבודה, פ"ד לא(2) 197.
2. ע"א 593/81 מפעלי רכב אשדוד נ' ביה"ד הארצי לעבודה, פ"ד מ(1) 673.

חוזה העבודה האישי (שיעור מס' 15-16)

1. בג"צ 239/83 מילפלדר נ' ביה"ד הארצי לעבודה, פ"ד מא(2) 210.
2. בג"צ 562/95 מנור נ' עיריית חולון, פ"ד נא(1) 141.

חוקי המגן (שיעור מס' 17-18)

1. דב"ע לה/ 9-59 ד"ר מיטראני נ' מד"י, פד"ע ז 302.
2. דב"ע לח/ 3-59 סלישי-דורון, פד"ע י 32.
3. ע"ע 234/08 מועצה דתית מרום הגליל נ' הרב דוד אלבז (מיום 16.8.09)
4. בג"צ 1163/98 שדות נ' שירות בתי הסוהר, פ"ד נה(4) 817

5. דב"ע לא/ 3-1 בראדון נ' ג'רד, פד"ע ב 121.
6. רע"פ 10687/02 הנדימו נ' מד"י, פ"ד נז(3)1.

סיום יחסי העבודה – פיטורים, התפטרות, פיצויי פיטורים, רצף זכויות וחילופי מעבידים (שיעור מס' 19-20)

1. דב"ע מא/ 3-140 רות כהן נ' זאב זמיר, פד"ע יד 9.
2. דב"ע מח/3-22 טלמור אלקטרוניקה נ' שמואל יפה, פד"ע כ 106.
3. ע"ע 3211/00 ביה"ס התיכון אליאנס ת"א נ' יצחק צויזנר (מיום 27.6.01 - פורסם בנבו).

שוויון הזדמנויות בעבודה – איסור אפליה (שיעור מס' 21-22)

1. דנג"צ 4773/97 אפרים רקנט נ' ביה"ד הארצי לעבודה, פ"ד נד(5) 330.
2. בג"צ 4541/94 אליס מילר נ' שר הבטחון, פ"ד מט(4) 94.
3. בג"צ 6778/97 האגודה לזכויות האזרח נ' השר לבטחון פנים פ"ד נח(2) 358.
4. ע"ע 1633/04 אופטיקה דורון נ' מזל זכאי (מיום 6.6.06).
5. בג"צ אל-על נתיבי אויר לישראל בע"מ נ' דנילוביץ, פ"ד מח(5) 794.

חוזה העבודה - חופש העיסוק והגבלתו (שיעור מס' 23-24)

1. בג"צ 1683/93 יבין פלסט בע"מ נ' ביה"ד הארצי לעבודה, פ"ד מז(4) 702.
2. ע"ע 164/99 דן פרומר נ' רדגארד בע"מ, פד"ע לד 294.
3. בג"צ 450/97 תנופה שרותי כח אדם ואחזקות נ' שר העבודה והרווחה, פ"ד נב(2) 433.
4. ע"א 6601/96 AES Systemm Inc. נ' סער, פ"ד נד(3) 850.

משפט העבודה הפלילי (שיעור מס' 25-26)

1. עש"מ 6737/02 מד"י נ' זקן, פ"ד נז(2) 312.
2. עש"מ 7113/02 מד"י נ' לוי, פ"ד נז(3) 817.
3. בג"צ 9723/01 לוי נ' מנהלת מחלקת תעשייה, פ"ד נז(2) 87.
4. עש"מ 6713/96 מד"י נ' בן אשר, פ"ד נב(1) 650.

ג. דרישות קדם:

אין.

ד. חובות הקורס:

השתתפות חובה

מרכיבי הציין הסופי (ציין מספרי / ציון עובר): מבחן סופי.

ה. מרכיבי הציין הסופי:

מבחן סופי – 100%.

ציין עובר בקורס: 60.

ו. ביבליוגרפיה:

א. חקיקה - (חלקית) – חובה!

1. חוק בית-הדין לעבודה, תשכ"ט – 1969
2. חוק חופשה שנתית, תשי"א – 1951
3. חוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א – 1951
4. חוק הגנת השכר, תשי"ח – 1958 (לרבות תיקון מס' 20) התשס"ב – 2002
5. חוק הודעה לעובד (תנאי עבודה), התשס"ב - 2002
6. חוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג – 1963
7. חוק שכר מינימום, תשמ"ז – 1987
8. חוק שוויון הזדמנויות בעבודה, תשמ"ח – 1988
9. חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, תשנ"ו – 1996
10. חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח – 1998
11. חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח – 1998
12. חוק הודעה מוקדמת לפיטורים והתפטרות, תשס"א - 2001
13. חוק יסוד: חופש העיסוק
14. חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו
15. חוק העונשין, תשל"ז- 1977.
16. חוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), תשמ"ב- 1982.
17. חוק שכר שווה לעובדת ולעובד, תשנ"ו - 1996
18. חוק עבודת נשים התשי"ד – 1954.
19. תקנות למניעת הטרדה מינית (חובות מעביד), תשנ"ח – 1998.
20. חוק עובדים זרים (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים), תשנ"א – 1991.

ב. ספרות משפט העבודה - רשות

1. בן-ישראל, י'. **דיני עבודה בישראל**, הוצאת האוניברסיטה הפתוחה (2002).
2. בן ישראל, י'. **שוויון הזדמנויות ואיסור הפליה בעבודה**, הוצאת האוניברסיטה הפתוחה (1998).
3. גולדברג, מ'. **חופש העיסוק והגבלתו**, הוצאת סדן (1999).
4. ויסמן, מ'. **דיני הפיטורים בישראל**, הוצאת שנהב (2004).
5. כספי, א'. **יחסי עבודה**, הוצאת האוניברסיטה הפתוחה (1998).
6. לובוצקי, י'. **חוזה העבודה וזכויות העובד**, הוצאת ניצן, אוגדן, (2001).
7. לובוצקי, י'. **סדר הדין במשפט העבודה**, הוצאת ניצן, אוגדן, (2000).
8. לובוצקי, י'. **סיום יחסי עבודה**, הוצאת ניצן, אוגדן, (2004).

ג. ספרות -

1. רובינשטיין, א' וב' **מדינה המשפט החוקתי של מדינת ישראל** (מהדורה שישית, תשס"ה), בעמ' 126-92, פרק 4 בכלל ועמ' 258-250 בפרט. - חובה
2. מעוז, א'. **"משפט חוקתי: המהפכה החוקתית"** ספר השנה של המשפט (תשנ"ו) 215-247 –רשות.

ד. מאמרים -

1. בן ישראל, ר'. "גיל הפרישה במבחן השוויון: פרישה ביולוגית או תפקודית?", **הפרקליט** מג(3) 251. חובה
2. בן ישראל, ר'. "פיטורין שלא כדין – תקפותם ונפקותם", **עיוני משפט** ז 345. חובה
3. ברק, א'. "בית המשפט הגבוה לצדק ובית הדין לעבודה – הארה מנקודת מבטה של תורת המשפט", **ספר בר ניב**, 103, (1987). רשות
4. גולדברג, מ'. " "עובד" ו"מעביד" – תמונת מצב", **עיוני משפט** יז 19. רשות
5. דוידוב-מוטולה, ס'. "דיני עבודה-סקירה והתפתחות", **עיוני משפט** כב (1) 175. רשות
6. זמיר, י', רדאי פ'. "על הזכות שלא להצטרף לארגון עובדים", **משפטים** כו 585. רשות
7. לנדוי, מ'. "פיקוח בית המשפט העליון על בית הדין הארצי לעבודה – דיון נוסף, **ספר משה לנדוי**, כרך א', 123. רשות
8. פינברג, נ'. " גמישות חוזית ביחסי עבודה", **הפרקליט** מ 422. חובה

חומר מחייב למבחנים:

כל החומר הלימודי שנלמד במהלך הקורס והסילבוס על כל עדכוניו באם נעשו במהלך הקורס.

ז. שם הקורס באנגלית:

Labor and Employment Law.